

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

بهرام رحمانی
21 نومبر 2024

در هزارمین روز جنگ روسیه و اوکراین امضای فرمان استفاده از تسلیحات هسته‌ای!

در هزارمین روز جنگ اوکراین و در حالی که با پیروزی دونالد ترامپ، برخی خبرها حاکی از آن بود که جنگ اوکراین به سمت مذاکره و آتش‌بس پیش برود، ناگهان نوشته نیویورکتایمز نوشت: بایدن مجوز حمله به عمق خاک روسیه را با راکت‌های امریکائی صادر کرد! اقدامی که به نوشته فیگارو، بلافاصله از سوی فرانسه و انگلیس هم تأیید و آن‌ها نیز مجوز لازم را صادر کردند. ساعاتی بعد "فیگارو" اطلاعات گزارش خود درباره تصمیم فرانسه و انگلیس مبنی بر صدور مجوز برای اوکراین برای استفاده از راکت‌های "اسکالپ" و "سایه طوفان" علیه روسیه را حذف کرد! ساعاتی بعد "جوزپ بورل"، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا نیز با این جمله که "پوتین حاضر به مذاکره نیست" ضمن حمایت از تصمیم بایدن گفت: "همیشه از حمله به عمق خاک روسیه حمایت کرده‌ام." تصمیم جو بایدن پس از رایزنی‌های چندین ماهه ولودیمیر زلنسکی، رئیس جمهوری اوکراین برای استفاده از سلاح های امریکائی برای حمله به سایت‌های نظامی روسیه در اعماق خاک روسیه اتخاذ شد. رویترز گزارش داده است که تصمیم ایالات متحده عمدتاً در پاسخ به استقرار نیروهای زمینی کره شمالی در خاک روسیه گرفته شده است.

ولادیمیر پوتین دکتربین هسته‌ای به‌روزرسانی‌شده روسیه را تأیید کرد. این اصلاحات جدید بیان می‌کند اگر روسیه هدف حمله متعارفی قرار گیرد که با حمایت یک کشور مجهز به سلاح هسته‌ای انجام شده باشد، ممکن است به فکر استفاده از سلاح‌های هسته‌ای باشد.

ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه روز سه‌شنبه ۱۹ نوامبر-۲۹ آبان ۱۴۰۳، فرمانی را به امضا رساند که به موجب آن، مسکو از این پس اجازه خواهد داشت تا علیه "یک کشور غیرهسته‌ای" به شرط این‌که آن کشور از حمایت قدرت‌های هسته‌ای برخوردار شده باشد، از تسلیحات هسته‌ای خود استفاده کند.

این تصمیم با هزارمین روز از عملیات نظامی روسیه در اوکراین مصادف است و یک روز پس از موافقت و اشنگتن برای استفاده کثیف از راکت‌های دوربرد امریکائی علیه تاسیسات نظامی روسیه در خاک روسیه گرفته می‌شود.

این دکتربین به روز شده هسته‌ای روسیه، تهدیداتی که کرملین را به فکر حمله هسته‌ای وادار می‌کند، ترسیم می‌کند و بیان می‌کند که هر گونه حمله با راکت‌های متعارف، پهپادها یا هواپیماهای دیگر می‌تواند مطابق با این معیارها در نظر گرفته شود.

همچنین گفته شده است که هرگونه تجاوز به روسیه توسط کشوری که عضو یک ائتلاف است، از دید مسکو به عنوان تجاوز به روسیه توسط کل آن ائتلاف تلقی خواهد شد.

استفاده از راکت‌های دوربرد امریکائی

گزارش‌های منتشر شده در مورد این‌که رئیس‌جمهوری ایالات متحده تصمیم گرفته است تا استفاده اوکراین از تسلیحات امریکا برای حمله به داخل مرزهای روسیه را تأیید کند، نشان‌دهنده تغییر قابل‌توجهی در سیاست کاخ سفید در هفته‌های آخر ریاست جمهوری جو بایدن است.

به گزارش یورو نیوز، جو بایدن، رئیس‌جمهوری ایالات متحده به‌طور بحث‌انگیزی به کثیف اجازه داد تا از راکت‌های دوربرد امریکائی برای حمله به اهدافی در عمق خاک روسیه استفاده کند، مجوزی که ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه پیش‌تر از آن به‌عنوان یک اقدام جنگی یاد کرده بود.

این تسلیحات احتمالاً در واکنش به تصمیم پیونگیانگ برای حمایت از تهاجم نظامی کرملین علیه اوکراین و اعزام هزاران نیرو از کره شمالی به خاک روسیه باشد.

این در حالی است که چندین ماه است که ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهوری اوکراین برای دریافت مجوز استفاده از تسلیحات غربی در خاک روسیه به متحدان خود فشار می‌آورد. زلنسکی در تمام این مدت اظهار می‌داشت که ممنوعیت ایالات متحده مانع از توانائی اوکراین برای مقابله با حملات روسیه به شهرها و زیرساخت‌های انرژی این کشور می‌شود.

پس از اعلام تصمیم و اشنگتن برای اعطای مجوز به اوکراین در استفاده از راکت‌های دوربرد امریکا در حملات عمیق‌تر به خاک روسیه، ولودیمیر زلنسکی برای مردم سخنرانی کرد.

در حالی که زلنسکی هفته‌ها از ضرورت دریافت این مجوز سخن می‌گفت، اما واکنش او در سخنرانی ویدئویی شبانه‌اش به نظر خنثی می‌رسید.

وی خاطر نشان کرد: "امروز در رسانه‌ها درباره این‌که ما مجوز اقدامات مربوطه را دریافت کرده‌ایم زیاد صحبت می‌شود. اما حملات با حرف انجام نمی‌شود. چنین تصمیماتی را اعلام نمی‌کنند بلکه راکت‌ها خودشان زبان گویای خودشان خواهند بود."

حمله شدید روسیه به اوکراین

این حمله زمانی رخ داد که نگرانی‌ها در مورد نیات مسکو برای تخریب ظرفیت تولید برق اوکراین در آستانه زمستان سرد افزایش یافت.

طبق گزارش‌ها، روسیه در مجموع ۱۲۰ راکت و ۹۰ پهپاد را در یک حمله گسترده در سراسر اوکراین پرتاب کرد.

به گزارش خبرگزاری تاس، ولادیمیر جباروف، معاون اول کمیته امور بین‌الملل مجلس اعلاى روسیه روز یکشنبه گفت: "تصمیم واشنگتن برای اجازه دادن به اوکراین برای حمله به عمق روسیه با راکت‌های دوربرد امریکا می‌تواند به جنگ جهانی سوم منجر شود و پاسخی سریع دریافت خواهد کرد."

ولادیمیر پوتین در تاریخ ۱۲ سپتامبر-۲۲ شهریور، گفته بود: "اگر به اوکراین اجازه داده شود از راکت‌های دوربرد ارائه شده توسط غرب علیه اهدافی در داخل روسیه استفاده کند، این به معنای مشارکت مستقیم کشورهای ناتو در درگیری است."

وی تاکید کرده بود: ما در مورد اجازه دادن به حکومت اوکراین برای حمله به روسیه با این سلاح‌ها صحبت نمی‌کنیم. ما در مورد تصمیم کشورهای ناتو برای دخالت مستقیم در این درگیری نظامی صحبت می‌کنیم.

او ادعا کرد که این سلاح‌های دقیق دوربرد غربی تنها با داده‌های اطلاعاتی ماهواره‌های ناتو و مأموریت‌های پروازی پرسنل نظامی ناتو قابل استفاده هستند.

پوتین گفته بود: "بنابراین، ما در مورد اجازه دادن به حکومت اوکراین برای حمله به روسیه با این سلاح‌ها صحبت نمی‌کنیم. ما در مورد تصمیم کشورهای ناتو برای دخالت مستقیم در این درگیری نظامی صحبت می‌کنیم."

به گفته مقامات اوکراینی، شبکه انرژی و زیرساخت‌های بسیار شکننده این کشور بر اثر جنگ روز یکشنبه بار دیگر هدف یکی از بزرگترین حملات هوایی روسیه قرار گرفت.

به گزارش رسانه‌های محلی و تائید مقامات اوکراینی این حملات در سراسر کشور تاکنون دست‌کم ۲ کشته و حدود ۱۰ مجروح به جا گذاشته است.

ژرمن گالوشچنکو، وزیر انرژی اوکراین همزمان با این تهاجم هوایی گسترده اعلام کرد که "حمله گسترده‌ای به سیستم انرژی کشور در حال انجام است."

وی افزود که نیروهای ارتش روسیه زیرساخت‌ها و تاسیسات تولید و انتقال برق در سراسر اوکراین را هدف قرار گرفته‌اند.

به گفته مقامات دولتی در کیف، مسکو با افزایش حملات پهبادی و راکتی خود، نیمی از ظرفیت انرژی اوکراین را از بین برده است.

دیک، اپراتور انرژی اوکراین نیز یادآور شد که در پی حملات روسیه برخی از نیروگاه‌های حرارتی این کشور "به طور جدی آسیب دیده‌اند"؛ حمله به این دسته از نیروگاه‌ها ظاهراً تلفات جانی به همراه نداشته است.

آندری سببیگا، وزیر امور خارجه اوکراین نیز روز یکشنبه گفت که روسیه در یکی از بزرگترین حملات هوایی خود، زیرساخت‌های انرژی این کشور را هدف قرار داده است.

وی همزمان با بمباران‌هایی که قطعی برق در کیف و دو منطقه دیگر در شرق این کشور را به همراه داشت، تصریح کرد: "روسیه یکی از بزرگترین حملات هوایی را انجام داد: پهبادهای و راکت‌هایی علیه شهرهای آرام، مردم بی‌دفاع و زیرساخت‌های حیاتی شلیک شدند."

نخستین حمله اوکراین به روسیه با راکت‌هایی آمریکایی

اوکراین روز سه‌شنبه ۱۹ نوامبر ۲۰۲۴ از راکت‌های ATACMS آمریکایی برای حمله به خاک روسیه استفاده کرد. این حمله پس از دریافت مجوز جدید از دولت بایدن انجام شد.

روسیه اعلام کرد که نیروهایش پنج فروند از شش راکت شلیک‌شده به یک تاسیسات نظامی در منطقه بریانسک را سرنگون کرده‌اند. بقایای یکی از این راکت‌ها به تاسیسات برخورد کرده، آتش‌سوزی‌ای ایجاد کرده که به سرعت خاموش شده و هیچ تلفاتی یا خسارتی به بار نیاورده است.

اوکراین اعلام کرد که یک انبار تسلیحاتی روسیه در حدود ۱۱۰ کیلومتری (۷۰ مایلی) داخل خاک روسیه را هدف قرار داده که این حمله باعث انفجارهای ثانویه شده است. ارتش اوکراین به طور عمومی مشخص نکرد که از چه سلاح‌هایی استفاده کرده، اما یک منبع رسمی اوکراینی و یک مقام آمریکایی بعداً تأیید کردند که از راکت‌های ATACMS استفاده شده است.

جو بایدن، رئیس‌جمهور ایالات متحده، همین هفته مجوز استفاده اوکراین از راکت‌های ATACMS، که دوربردترین راکت‌های ارائه‌شده توسط واشنگتن هستند، برای حمله به داخل خاک روسیه را صادر کرد. مسکو استفاده احتمالی از این راکت‌ها را تشدید جنگ توصیف کرده و اعلام کرده است که این اقدام واشنگتن را به یک طرف مستقیم در جنگ تبدیل کرده و باعث واکنش متقابل روسیه خواهد شد.

این حمله در حالی انجام شد که اوکراین هزارمین روز جنگ را پشت سر گذاشت؛ در حالی که نیروهای خسته در خطوط مقدم درگیر هستند، کنیف تحت محاصره حملات هوایی قرار دارد، یک‌پنجم از خاک اوکراین در دست مسکو است و نگرانی‌هایی درباره آینده حمایت‌های غربی با نزدیک شدن دونالد ترامپ به کاخ سفید وجود دارد.

کارشناسان نظامی معتقدند که استفاده از راکت‌های امریکائی برای حمله به مناطقی در عمق خاک روسیه، می‌تواند به اوکراین کمک کند که بخش کوچکی از خاک روسیه که در اختیار دارد را به‌عنوان ابزار چانه‌زنی حفظ کند، اما احتمالاً تأثیر تعیین‌کننده‌ای بر مسیر جنگ ۳۳ ماهه نخواهد داشت.

مسکو اعلام کرده است که استفاده از این نوع تسلیحات بدون حمایت عملیاتی مستقیم از سوی ایالات متحده ممکن نیست و بنابراین استفاده از این تسلیحات، واشنگتن را به مشارکت‌کننده مستقیم در جنگ تبدیل می‌کند.

پاسخ روسیه به استفاده از راکت‌های ATACMS "مناسب و محسوس" خواهد داد

ماریا زاخارووا، سخنگوی وزارت امور خارجه روسیه روز دوشنبه اعلام کرد که در صورت استفاده اوکراین از راکت‌های دوربرد ATACMS برای حمله به خاک روسیه، پاسخ مسکو "مناسب و محسوس" خواهد بود.

وی در تفسیری در این باره گفت: "استفاده کنیف از راکت‌های دوربرد برای حمله به خاک ما به معنای مشارکت مستقیم امریکا و متحدانش در درگیری با روسیه و تغییری اساسی در ماهیت و روند این جنگ است. پاسخ روسیه در چنین حالتی متوازن و کاملاً محسوس خواهد بود."

زاخارووا تأکید کرد که اطلاعات منتشر شده درباره مجوز احتمالی امریکا برای استفاده اوکراین از این نوع تسلیحات نیاز به بررسی دارد و مشخص نیست که این ادعاها بر اساس منابع رسمی است یا گزارش‌های رسانه‌ای غربی که او آن‌ها را اخبار "ساختگی" خواند.

سخن‌گوی وزارت خارجه روسیه، اشاره کرد که حامیان غربی اوکراین به دنبال تشدید هرچه بیشتر جنگ ترکیبی علیه روسیه و تلاش برای دستیابی به هدف استراتژیک خود یعنی شکست روسیه هستند. او همچنین یادآور شد که هیچ تسلیحات معجزه‌آسایی نمی‌تواند روند عملیات ویژه برای حفاظت از دونباس را تغییر دهد.

زاخارووا در پایان به اظهارات ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، اشاره کرد که توضیح داده بود مجوز استفاده اوکراین از تسلیحات خارجی عملاً به معنای مشارکت کشورهای غربی در جنگ است، چرا که کنیف برای هدایت و کنترل این تسلیحات به داده‌های اطلاعاتی فضائی نیاز دارد که تنها کشورهای ناتو قادر به ارائه آن‌ها هستند.

دکترین جدید هسته‌ای روسیه

روز سه‌شنبه، ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، دکترین جدید هسته‌ای را امضا کرد که ظاهراً هشدار به واشنگتن است. این دکترین آستانه استفاده از سلاح‌های اتمی توسط روسیه را کاهش داده و شامل پاسخ به حملاتی می‌شود که تمامیت ارضی این کشور را تهدید کند.

واشنگتن اعلام کرد که این بهرورسانی دکترین هسته‌ای تعجب‌آور نیست و آن را به‌عنوان "ادامه همان اظهارات غیرمسئولانه روسیه" توصیف کرد.

تاثیر پیروزی ترامپ بر روسیه و اوکراین

روزنامه "تلگراف" در گزارشی با اشاره به پیروزی "دونالد ترامپ" رئیس‌جمهور منتخب امریکا در انتخابات ریاست‌جمهوری و برنامه‌هایش برای خاتمه جنگ اوکراین می‌نویسد: "رئیس‌جمهور روسیه ۵۰ هزار نیرو برای بازپس‌گیری منطقه کورسک مستقر کرده است و احتمالاً پیش از مراسم تحلیف ترامپ، روسیه این منطقه را تماماً آزاد خواهد کرد."

"دونالد ترامپ" در فضای رقابت‌های انتخاباتی طی سخنرانی‌های خود مدعی شده‌بود که اگر در دوره قبلی او به جای "جو بایدن" رئیس‌جمهور می‌شد، درگیری در اوکراین هرگز آغاز نمی‌شد و تاکید می‌کرد در صورت پیروزی مجدد در انتخابات، تنها طی ۲۴ ساعت مناقشه روسیه و اوکراین را پایان خواهد داد. پس از پیروزی ترامپ در انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا، نگرانی‌های اوکراین درباره احتمال عدم حمایت واشنگتن از کنیف در جنگ با روسیه افزایش یافته است.

اگر چه ترامپ رسماً جزئیاتی از راحل خود برای پایان دادن به جنگ اوکراین ارائه نکرده‌است اما ابعاد این طرح صلح به صورت قطره‌چکانی از سوی مشاوران وی رسانه‌ای می‌شود؛ ابعادی که برای زلنسکی و متحدان اروپائی وی چندان خوشایند نیست.

نشریه امریکائی "نیوزویک" به تازگی با استناد به گزارش‌های رسیده از تیم مشاوران ترامپ، نوشته‌است که طرح این کشور برای پایان دادن به جنگ شامل اعزام نیروهای نظامی نخواهد بود. گفته می‌شود که ایجاد منطقه غیرنظامی ۸۰۰ مایلی بین ارتش‌های روسیه و اوکراین یکی از ایده‌های رئیس‌جمهور منتخب برای پایان دادن به جنگ است.

به نوشته این نشریه امریکائی، مشاوران ترامپ تشریح کرده‌اند که این طرح خط مقدم کنونی را مسدود می‌کند و اوکراین را از هرگونه جاه‌طلبی برای پیوستن به ناتو برای حداقل دو دهه کنار می‌گذارد و این در حالی است که امریکا سلاح‌هایی را نیز در اختیار کنیف قرار می‌دهد.

برخلاف برخی گمانه‌زنی‌ها مبنی بر کمک نظامی و اعزام نیرو به اوکراین، روزنامه "وال استریت ژورنال" به نقل از یکی از اعضای تیم ترامپ گزارش داد که امریکا نه تنها هیچ سربازی به اوکراین اعزام نخواهد کرد بلکه هزینه اجرای این طرح را نیز خواهد پرداخت.

همچنین دو نفر از مشاوران سابق ترامپ طی مقاله‌ای اعتقاد خود را درباره سیاست‌های دولت ترامپ این‌گونه نوشتند که ایالات متحده باید به عرضه تسلیحات خود به اوکراین ادامه دهد اما این حمایت را مشروط به ورود کنیف به مذاکرات صلح با روسیه کند.

این مشاوران گفتند که اوکراین نباید امیدهای خود را برای بازگرداندن قلمرو خود از اشغال روسیه از دست بدهد، بلکه باید بر اساس خطوط مقدم فعلی مذاکره کند.

در مجموع اگر چه نشانه‌هایی از عزم و اراده در تیم ترامپ برای کاهش حمایت از اوکراین و پایان دادن به آن‌که بیش‌تر به دلیل خلاصی امریکا از بحران‌های خودساخته با هدف تمرکز بر رقابت با چین است، به چشم می‌خورد اما نمی‌توان انتظار حل سریع بزرگترین بحران جهان را داشت که اینک ۱۰۰۰ روز از عمر آن می‌گذرد.

بسته‌های کمکی مالی دولت‌های غربی به اوکراین

دولت‌های غربی در این مدت برای حمایت از اوکراین اقدامات چشمگیری انجام داده است. کشورهای عضو "گروه هفت" بسته‌های کمکی مالی و نظامی گسترده‌ای به کنیف ارائه داده‌اند. بریتانیا به‌تازگی یک بسته کمکی ۵۰ میلیارد دلاری را از محل دارایی‌های مسدود شده روسیه برای اوکراین اعلام کرده است.

بریتانیا و اتحادیه اروپا، همچنین صادرات قطعات پهپاد و راکت به ایران را محدود کرده و تحریم‌هایی علیه شرکت‌های ایرانی، از جمله گروه کشتیرانی جمهوری اسلامی، در ارتباط با انتقال تسلیحات به روسیه اعمال کرده و تلاش‌ها برای تضعیف قابلیت‌های جنگی روسیه ادامه دارد.

دیوید لمی در پایان سخنرانی خود هشدار داد اگر اصول منشور سازمان ملل به‌خاطر شکست در مقابله با تجاوز روسیه نقض شود، امنیت همه کشورها به خطر خواهد افتاد. او بر اهمیت ایستادگی در برابر تجاوز، حفظ نظم مبتنی بر قانون و حمایت از اوکراین تا بازگشت صلح و امنیت تاکید کرد و گفت: "ما همچنان برای اوکراین، برای نظم بین‌المللی و برای اصول بنیادین سازمان ملل متحد ایستاده‌ایم."

بیش از ۲۰۰ میلیارد دلار کمک غرب به اوکراین

امریکا و اتحادیه اروپا تا به امروز کمک‌های گسترده‌ای به اوکراین ارائه داده‌اند: از آغاز جنگ تا کنون، امریکا حدود ۸۸ میلیارد دلار کمک شامل کمک‌های نظامی، مالی و بشردوستانه به اوکراین اختصاص داده‌است. از این مبلغ، حدود ۴۳ میلیارد یورو (تقریباً معادل ۴۷ میلیارد دلار) به کمک‌های نظامی از جمله تسلیحات پیشرفته، تانک‌ها و سیستم‌های دفاع هوایی اختصاص یافته‌است. اتحادیه اروپا و کشورهای عضو خود مجموعاً حدود ۱۳۳ میلیارد دلار کمک مالی، نظامی، بشردوستانه و بازسازی ارائه کرده‌اند. این کمک‌ها شامل ۴۷ میلیارد دلار کمک نظامی و ۶۵ میلیارد دلار کمک مالی و بشردوستانه بوده است. همچنین، بسته‌هایی به ارزش ۵۰ میلیارد دلار برای بازسازی و حمایت‌های آینده تعهد شده است. در مجموع کشورهای غربی تا کنون که نزدیک به سه سال از این بحران می‌گذرد، بیش از ۲۰۰ میلیارد دلار در قالب کمک‌های نظامی، مالی و بشردوستانه به اوکراین ارائه کرده‌اند.

غرب چه تسلیحاتی در اختیار اوکراین قرار داد؟

امریکا و کشورهای اروپایی طی جنگ اوکراین، طیف گسترده‌ای از تسلیحات مدرن را به این کشور ارسال کرده اند. این تسلیحات به منظور مقابله با نیروهای روسیه، حفاظت از زیرساخت‌ها و تقویت توانایی‌های نظامی اوکراین بوده‌اند.

از مهم‌ترین این کمک‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. سامانه‌های دفاع هوایی:

- پاتریوت، سامانه پدافند کوتاه‌برد تا میان‌برد نروژی "ناسامز"، سیستم میان‌برد "ایریس-تی" آلمان و آونجر برای دفاع در برابر راکت‌ها و پهپادهای روسیه

- سامانه‌های ضد هوائی مانند "گیارد" ساخت آلمان که در مقابله با پهپادها ارسال شده‌اند

۲. تجهیزات زرهی:

- تانک‌های پیشرفته مانند لئوپارد ۲- از آلمان، آبرامز از آمریکا و چلنجر ۲ از انگلیس

- خودروهای زرهی مانند Bradley، M113 و Stryker برای جابجایی نیروها و تقویت عملیات مکانیزه

۳. سلاح‌های ضد زره و ضد تانک:

- بیش از ۱۰ هزار سیستم جاولین و تعداد زیادی راکت‌های ضد تانک مانند "تاو" (TOW) و سامانه‌های مین‌گذاری ضد زره

۴. سامانه‌های توپخانه و راکتی:

- هیمارس و بیش از ۲۰۰ عراده توپ ۱۵۵ میلی‌متری به همراه میلیون‌ها گلوله، شامل مهمات هدایت‌شونده مانند ایکسکالیبور

- راکت‌های ضد زره و سیستم‌های خمپاره‌انداز

۵. پهپادها و تجهیزات هوایی:

- پهپادهای نظارتی و تهاجمی از جمله Phoenix Ghost و Switchblade

- تجهیزات مربوط به راکت‌های ضد تشعشع و سامانه‌های جنگ الکترونیک

۶. راکت‌های ضد کشتی:

- راکت‌های هارپون برای دفاع ساحلی و هدف قرار دادن کشتی‌های روسیه

۷. مهمات و پشتیبانی لجستیکی:

- میلیاردها گلوله و مهمات کوچک، تجهیزات پزشکی، سامانه‌های ارتباطی و ابزار مهندسی برای پاکسازی مین و موانع.

...

واکنش‌ها به تصمیم رئیس جمهوری آمریکا

سازمان ملل متحد، در پی گزارش‌هایی مبنی بر اینکه جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا، استفاده اوکراین از راکت‌های بالستیک تاکتیکی ATACMS برای حمله به عمق خاک روسیه را مجاز دانسته است، خواستار تضمین امنیت غیرنظامیان شد.

استفان دوجاریک، سخنگوی دبیرکل سازمان ملل شب گذشته در یک نشست خبری در تفسیر این موضوع اعلام کرد: "تمامی طرف‌های درگیر باید امنیت و حفاظت از غیرنظامیان، در هر کجا که باشند، را تضمین کنند."

پیتر سئارتو، وزیر امور خارجه مجارستان، تصمیم بایدن برای مجاز کردن حملات به عمق خاک روسیه را مورد انتقاد قرار داده و گفت این تصمیم برخلاف خواسته رای‌دهندگان امریکائی است که دونالد ترامپ را به‌عنوان رئیس‌جمهور جدید انتخاب کرده‌اند. او، همچنین تاکید کرد که رهبران اتحادیه اروپا همچنان به حمایت از اوکراین ادامه می‌دهند و این امر باعث طولانی‌تر شدن درگیری‌ها می‌شود.

کارین کنایسل، وزیر خارجه پیشین اتریش نیز هشدار داد که در صورت حملات راکتی به عمق خاک روسیه، ناتو به‌طور رسمی وارد جنگ با روسیه خواهد شد. وی در کانال تلگرام خود نوشت: "اگر چنین حملاتی با راکت‌های ATACMS به روسیه انجام شود، ناتو عملاً در وضعیت جنگی با روسیه قرار خواهد گرفت. در حالی که این مسئله اصلاً مورد نظر رئیس‌جمهور آینده امریکا، دونالد ترامپ، نخواهد بود. این می‌تواند باعث بی‌ثباتی و استعفاهائی در سلسله‌مراتب امریکا شود."

او همچنین اظهار داشت که با توجه به شرایط نظامی، امریکا و اروپا باید مسیر تحولات را تغییر داده و راه‌حلی برای معضل ایجاد شده توسط خودشان پیدا کنند. او افزود: "این کار برای امریکا ساده‌تر خواهد بود. ترامپ می‌تواند به صراحت بگوید: این جنگ امریکا نیست و هیچ ارتباطی با ما ندارد. بگذارید اروپائی‌ها خودشان به این موضوع رسیدگی کنند."

پیش‌تر، روزنامه "نیویورک تایمز" گزارش داده بود که جو بایدن به اوکراین اجازه داده تا از راکت‌های دوربرد امریکائی برای حمله به روسیه استفاده کند. در همان روز، روزنامه فرانسوی "فیگارو" اطلاعاتی که یک روز قبل منتشر کرده و حاکی از این بود که پاریس و لندن به اوکراین اجازه حمله به خاک روسیه با استفاده از راکت‌های دوربرد داده‌اند، را از مقاله خود حذف کرد.

گوترش خواستار جلوگیری از تشدید تنش‌ها در جنگ اوکراین شد

آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد در میان گزارش‌ها در خصوص موافقت امریکا با حمله اوکراین به عمق خاک روسیه، خواستار جلوگیری از تشدید بیشتر درگیری‌ها در اوکراین شد. به نقل از "خبرگزاری تاس" او این اظهارات را در توضیح گزارش نیویورک تایمز مبنی بر اینکه جو بایدن، رئیس‌جمهور امریکا، مجوز حمله به عمق خاک روسیه با راکت‌های دوربرد ساخت امریکا را صادر کرده است، بیان کرد.

گوترش تاکید کرد: اول از همه، موضع ما کاملاً روشن است که باید از تشدید مداوم جنگ در اوکراین اجتناب شود.

ماکرون تصمیم امریکا برای مجاز کردن حملات اوکراین به خاک روسیه را مثبت ارزیابی کرد

امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه، تصمیم دولت امریکا برای اجازه دادن به نیروهای اوکراینی جهت استفاده از راکت‌های دوربرد برای حمله به روسیه را مثبت ارزیابی کرد. ماکرون در حاشیه نشست گروه ۲۰ در برزیل، در سخنرانی روز دوشنبه خود، این تصمیم امریکا را "کاملاً درست" ارزیابی کرد.

پیش‌تر، ژان-نونل بارو، وزیر امور خارجه فرانسه، در حاشیه نشست وزیران خارجه اتحادیه اروپا در بروکسل گفته بود که امکان مجاز کردن اوکراین برای حمله به خاک روسیه با استفاده از تسلیحات فرانسوی در حال بررسی است. وی افزود: "خواسته شده که چنین گزینه‌ای را بررسی می‌کنیم، گزینه‌ای که شامل اجازه حمله به تاسیساتی

باشد که روس‌ها از آنجا حملات خود به خاک اوکراین را انجام می‌دهند. بنابراین در این مورد چیز جدیدی وجود ندارد."

ترودو خواستار تلاش برای عضویت اوکراین در ناتو شد

جاستین ترودو، نخست‌وزیر کانادا، اعلام کرد که در نشست گروه ۲۰ (G20) برای متقاعد کردن متحدان خود در خصوص ضرورت اعطای عضویت کامل ناتو به اوکراین تلاش خواهد کرد. شبکه تلویزیونی CTV گزارش داد: "ترودو از رکن اول "طرح پیروزی" رئیس‌جمهور اوکراین، ولودیمیر زلنسکی، حمایت خواهد کرد و متحدان را برای اعطای عضویت کامل ناتو به اوکراین تحت فشار قرار خواهد داد." در این گزارش آمده است که تصمیم ترودو با اطلاعاتی مرتبط است که نشان می‌دهد برخی از کشورهای غربی اجازه حملات اوکراین به خاک روسیه با استفاده از تسلیحات دوربرد را داده‌اند. این شبکه درباره شانس موفقیت نخست‌وزیر کانادا در اجرای این ایده اطلاعاتی ارائه نکرد.

تصمیم امریکا برای اختصاص بسته جدید کمک نظامی به اوکراین

ایالات متحده قصد دارد طی روزهای آینده بسته‌های جدید کمک نظامی به اوکراین را اعلام کند. لیندا توماس-گرینفیلد، نماینده دائمی امریکا در سازمان ملل، این خبر را در نشست شورای امنیت که به موضوع اوکراین اختصاص داشت در این باره توضیح داد: "ما در روزهای آینده کمک‌های امنیتی بیشتری را برای اوکراین اعلام خواهیم کرد." او افزود که این بسته شامل سامانه‌های دفاع هوایی و انواع مختلفی از خودروهای زرهی خواهد بود. چند روز قبل، آندری سیبیگا، معاون وزیر امور خارجه اوکراین، اعلام کرده بود که دولت جو بایدن قصد دارد تمام کمک‌های وعده داده شده را تا پایان دوره ریاست‌جمهوریش به کئیف منتقل کند.

دبیر کل ناتو

مارک روت، دبیر کل ناتو، هنگام ورود به نشست با وزرای دفاع اتحادیه اروپا در بروکسل گفت که متحدان اوکراین باید به او کمک کنند تا "پیروز" شود. مارک روت به حمایت روسیه از جانب کره شمالی، چین و ایران اشاره کرد. مارک روت، دبیر کل ناتو، می‌گوید که متحدان اوکراین باید به او کمک کنند تا "پیروز" شود، زیرا سه‌شنبه ۱۰۰۰ روز از آغاز تهاجم گسترده روسیه به اوکراین می‌گذرد. روت هنگام ورود به نشست با وزرای دفاع اتحادیه اروپا در بروکسل گفت که این امر مستلزم کمک بیشتر به کئیف است و به حمایت روسیه از کره شمالی، چین و ایران اشاره کرد. مذاکرات با اتحادیه اروپا پس از تصمیم رئیس‌جمهور جو بایدن مبنی بر اینکه اوکراین به اهدافی در روسیه با راکت‌های دوربرد ارائه شده توسط ایالات متحده حمله کند، صورت می‌گیرد.

شوئنتز به پرسش درباره حملات راکتی به روسیه پاسخی نداد

اولاف شولتز، صدراعظم آلمان، شب گذشته در حاشیه نشست گروه ۲۰ در ریودوژانیرو، از پاسخ به سوال خبرنگار روس درباره امکان اجازه ایالات متحده به اوکراین برای انجام حملات راکتی به خاک روسیه، خودداری کرد. خبرنگار از وی پرسید: "آقای شولتز، آیا واقعا می‌خواهید که اوکراین با تسلیحات دوربرد به روسیه حمله کند؟" شولتز هنگام عبور از کنار خبرنگار به سمت او نگاه کرد، اما پاسخی نداد.

او در کنفرانسی خبری در حاشیه این نشست تاکید کرد که بر تصمیم خود مبنی بر عدم ارسال راکت‌های کروزر Taurus به اوکراین پایبند است. وی افزود: "ما اصول خود را داریم و به آن‌ها پایبند باقی خواهیم ماند."

آلمان برنامه دارد ۴ هزار پهپاد کامیکازه به اوکراین ارسال کند

بوریس پیستوریوس، وزیر دفاع آلمان، اعلام کرد که یک شرکت آلمانی تولید کننده پهپاد قرار است ۴ هزار پهپاد کامیکازه از نوع Mini-Taurus به اوکراین ارسال کند.

او توضیح داد: "این پهپادهای ضربتی توسط انسان‌ها کنترل نمی‌شوند، بلکه با هوش مصنوعی کار می‌کنند. آن‌ها از نوع AQ100 Bayonet هستند که توسط شرکت آلمانی Helsing تولید شده‌اند. این پهپادها به دلیل قابلیت انفجار هنگام برخورد با هدف، به عنوان پهپادهای کامیکازه شناخته می‌شوند."

طبق گزارش‌ها، برد این پهپادها تا ۱۵۰ کیلومتر است و هوش مصنوعی آن‌ها توانایی شناسایی و حمله به اهداف با دقت ۵۰ سانتی‌متر را دارد، حتی در مناطقی که ارتباطات رادیویی و سیگنال‌های ماهواره‌ای وجود ندارد. پیش‌تر گزارش شده بود که کنیف درخواست بسته‌های جدید کمک نظامی از برلین داده است و در این درخواست به کمیود شدید پهپادها در نیروهای مسلح اوکراین اشاره شده بود.

اوکراین تولید راکت‌های دوربرد را افزایش می‌دهد

رستم عمروف، وزیر دفاع اوکراین اعلام کرد که این کشور در حال افزایش تولید راکت‌های دوربرد و توسعه راکت‌های پهپادی جدید است.

طبق اطلاعات منتشر شده در کانال تلگرام وزارت دفاع، عمروف اخیراً با تولیدکنندگان اوکراینی تسلیحات راکتی دیدار کرده و در این نشست برنامه‌های سال ۲۰۲۵ مورد بحث قرار گرفته است.

وزیر دفاع گفت: "ما قصد داریم تولید راکت‌های اوکراینی را افزایش دهیم. در سال جاری، ۱۰۰ راکت اول تولید شده‌اند. تولید سریالی راکت‌های کروزر R-360 "نپتون" با بهینه‌سازی برای هدف قرار دادن اهداف در فواصل دور با موفقیت گسترش یافته است."

همچنین عمروف از توسعه راکت‌های پهپادی با نام "پالانیتسا" خبر داد که با مشارکت شرکای خارجی طراحی شده اند. اوکراین قصد دارد تا اواسط سال ۲۰۲۵ تولید راکت‌های بالستیک و کروزر داخلی خود را آغاز کند.

اتحادیه اروپا مانور نظامی پیش رو را واکنش به اقدامات روسیه خواند

پیتر استانو، سخنگوی سرویس سیاست خارجی اتحادیه اروپا، اعلام کرد که رزمایش‌های نظامی نیروهای واکنش سریع اتحادیه اروپا که قرار است از ۲۵ نومبر در آلمان آغاز شود، به اقدامات روسیه در اوکراین مرتبط است.

وی گفت: "با توجه به وخامت شرایط امنیتی در اروپا و اطراف آن، که با نقض منشور سازمان ملل و قوانین بین‌المللی توسط روسیه تشدید شده است، اتحادیه اروپا در حال تقویت ظرفیت‌های خود است تا بتواند به بحران‌هایی که

تهدیدی مستقیم برای جامعه و شهروندان آن هستند، واکنش نشان دهد. تمام تصمیمات در این زمینه، از جمله فعال سازی ظرفیت نیروهای واکنش سریع، به صورت اجماع توسط کشورهای عضو اتحادیه اروپا اتخاذ شده و خواهد شد.

در این رزمایش‌ها، ۱۵ کشور عضو اتحادیه اروپا و بیش از ۱۷۰۰ سرباز شرکت خواهند کرد. به گفته مقامات اتحادیه اروپا، نیروهای واکنش سریع برای واکنش سریع به هر بحرانی در خارج از مرزهای اتحادیه طراحی شده اند و این رزمایش‌ها بخشی از برنامه تقویت این توانایی است.

اتحادیه اروپا با تاخیر ۸/۵ ماهه یک میلیون گلوله به اوکراین ارسال کرد

جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، اعلام کرد که اتحادیه اروپا وعده خود مبنی بر ارسال یک میلیون گلوله به اوکراین را با تاخیری ۸/۵ ماهه انجام داده است.

در پیام منتشره وبسایت رسمی سرویس دیپلماسی اتحادیه اروپا آمده است: اتحادیه اروپا در ۲۰ مارس ۲۰۲۳ برنامه‌ای برای ارسال یک میلیون گلوله به اوکراین در طول یک سال تصویب کرده بود. با این حال، در نوامبر ۲۰۲۳، شارل میشل، رئیس شورای اروپا، اعلام کرد که این هدف تا مارس ۲۰۲۴ محقق نخواهد شد و به چند ماه زمان بیشتر نیاز است.

بورل توضیح داد: "اتحادیه اروپا کمک نظامی بی‌سابقه‌ای به اوکراین ارائه داده است. تا امروز، تسلیحاتی به ارزش ۴۵ میلیارد یورو ارسال کرده‌ایم. همچنین، به تازگی وعده خود برای ارسال یک میلیون گلوله به اوکراین را انجام داده‌ایم. تا پایان زمستان نیز ۷۵ هزار سرباز اوکراینی را آموزش خواهیم داد."

با این حال، وی اذعان کرد که این کمک‌ها برای تغییر وضعیت میدان جنگ به نفع اوکراین کافی نیست و خواستار افزایش حجم کمک‌ها شد. بورل تأکید کرد: "اوکراین به سیستم‌های پدافند هوایی بیشتر، مهمات بیشتر و تسلیحات دوربرد بیشتری نیاز دارد. همچنین باید اجازه حمله به اهداف نظامی در عمق خاک روسیه را داشته باشد. اخبار اخیر از امریکا در این زمینه امیدوارکننده است."

عدم توافق وزرای اروپایی برای آزادسازی منابع مالی صندوق صلح اروپا برای اوکراین

وزرای خارجه کشورهای اتحادیه اروپا نتوانستند در مورد آزادسازی منابع صندوق صلح اروپا برای اوکراین به توافق برسند. این خبر را رادوسلاو سیکورسکی، وزیر خارجه لهستان، پس از نشست شورای اتحادیه اروپا در بروکسل اعلام کرده و توضیح داد که مجارستان بار دیگر این تصمیم را وتو کرده است. سیکورسکی گفت: "متأسفانه، صندوق صلح اروپا همچنان توسط مجارستان مسدود شده است."

پیش‌تر در همان روز، جوزپ بورل اعتراف کرد که نتوانسته است منابع مالی صندوق صلح اروپا برای ارسال تسلیحات به اوکراین را آزاد کند. او وعده داده بود که تا پایان دوره فعالیتش، بیش از ۵ میلیارد یورو از این منابع را که بیش از یک سال است توسط مجارستان مسدود شده، آزاد خواهد کرد.

سازمان منع سلاح‌های کیمیایی از کشف مواد ممنوعه در اوکراین خبر داد

سازمان منع سلاح‌های کیمیایی (OPCW) اعلام کرد که یک ماده کیمیایی سمی در روستای ایلینکا در منطقه دنیپروپتروفسک اوکراین کشف شده است.

این سازمان یادآور شد: "گزارش هیئت فنی سازمان از بازدید خود از اوکراین، وجود ماده کیمیائی سمی ۲- کلروبنزیلیدنمالونونتریل) معروف به (CS) را تأیید می‌کند که به یک حادثه ادعائی در ۲۰ سپتامبر ۲۰۲۴ در منطقه دنپروپتروفسک مرتبط است."

در این گزارش تأکید شده که کارشناسان دبیرخانه فنی سازمان در محل حضور داشته‌اند و علاوه بر جمع‌آوری شهادت شاهدان عینی، سه نمونه نیز جمع‌آوری کرده‌اند، از جمله یک پوکه نارنجک و دو نمونه خاک از گودالی که حادثه در آن رخ داده است. طبق نتایج تحلیل، این ماده کیمیائی ممکن است به عنوان بخشی از "ابزارهای کنترل شورش" استفاده شده باشد.

این سازمان تأکید کرد که مطابق با کنوانسیون منع سلاح‌های کیمیائی، استفاده از این نوع مواد در جریان درگیری‌های نظامی ممنوع است.

سخنان زلنسکی در هزارمین روز جنگ روسیه علیه اوکراین در مورد ساخت ۳۰ هزار پهپاد

ولودیمیر زلنسکی، رئیس جمهوری اوکراین روز سه‌شنبه ۱۹ نومبر، با حضور در پارلمان این کشور به مناسبت هزارمین روز از تهاجم گسترده روسیه سخنرانی کرد.

زلنسکی به اعضای پارلمان اوکراین گفت که جنگ به لحظه سرنوشت‌سازی رسیده است و از شهروندان کشورش خواست "ثابت قدم" بمانند.

رئیس‌جمهوری اوکراین، همچنین از برنامه‌هایی برای افزایش چشمگیر تولید سلاح‌های ضربتی رونمایی کرد.

زلنسکی در سخنرانی یک ساعته خود به مناسبت بزرگداشت هزارمین روز از تهاجم گسترده روسیه، مجدداً تأکید کرد که اوکراین با حاکمیت خود معامله نخواهد کرد و از حق خود بر سرزمین‌هایش چشم‌پوشی نخواهد کرد.

او همچنین امکان برگزاری انتخابات جدید را تا زمان رسیدن به صلح رد کرد. زلنسکی گفت: "همه ما می‌دانیم که قانون اساسی اوکراین اجازه برگزاری انتخابات در زمان جنگ را نمی‌دهد. هیچ کس در جهان این را از اوکراین مطالبه نکرده است. اوکراین ابتدا به یک صلح عادلانه نیاز دارد."

رئیس‌جمهوری اوکراین گفت: "مرحله کنونی جنگ تعیین می‌کند که چه کسی پیروز خواهد شد، چه ما دشمن را شکست دهیم، چه دشمنی که بر ما اوکراینی‌ها، اروپائی‌ها و همه کسانی که در سراسر جهان می‌خواهد آزادانه زندگی کنند و نمی‌خواهند تابع یک دیکتاتور نباشد، چیره می‌شود."

او تصریح کرد که "در لحظات تعیین کننده‌ای که در سال آینده میلادی در پیش داریم - ما نباید به کسی در جهان اجازه دهیم که به تاب‌آوری اوکراین شک کند."

زلنسکی گفت: "شاید اوکراین برای دستیابی به تمام اهداف خود و بازگرداندن تمامیت ارضی کامل خود، باید بیشتر از برخی رهبران در مسکو عمر کند."

زلنسکی از طرح جدیدی به نام "طرح تاب‌آوری" رونمایی کرد که در حقیقت معادل داخلی "طرح پیروزی" است. زلنسکی "طرح پیروزی" را در اوایل پائیز به متحدان غربی معرفی کرد و بر لزوم وادار کردن روسیه به شرکت در مذاکرات واقعی برای پایان دادن به جنگ تأکید کرد.

اگرچه او گفت که جزئیات کامل این طرح در اواخر سال فاش خواهد شد، اما او اجزای اصلی آن را شامل اقداماتی برای تثبیت خط مقدم، حمایت از نوآوری نظامی و تولید تسلیحات و همچنین اقداماتی برای تقویت وحدت ملی و هویت فرهنگی تشریح کرد.

او تصریح کرد: "وحدت اولین نقطه طرح تاب آوری داخلی ما است." زلنسکی گفت: "نیازی به حدس و گمان نیست - دولت ما هیچ برنامه‌ای برای کاهش سن سربازگیری ندارد. ما اقدامات کاملاً مشخصی را برای تثبیت جبهه، انجام عملیات لازم توسط نیروهای دفاعی و امنیتی اوکراین هم در سرزمین موقتا اشغال شده اوکراین و هم در روسیه علیه تاسیسات نظامی و همچنین افزایش اثربخشی فناوری نیروهای دفاعی خود پیش بینی کرده‌ایم."

زلنسکی اعلام کرد که اوکراین قصد دارد در سال آینده میلادی دستکم ۳۰ هزار هواپیمای بدون سرنشین دوربرد بسازد. استفاده از پهپادها و شهپادهای انفجاری برای کاهش شکاف توانمندی نظامی اوکراین با روسیه و همچنین حمله به اهدافی در عمق خاک همسایه شرقی و پهناور خود استفاده کرده است.

اوکراین از زمانی که روسیه تهاجم خود را در فوریه ۲۰۲۲ آغاز کرد، به دنبال افزایش تولید صنعتی نظامی بوده است. زلنسکی خاطر نشان کرد که ۴۰ سازنده بین‌المللی اسلحه در حال حاضر در بخش تولید تسلیحات اوکراین همکاری می‌کنند. او همچنین اشاره کرد که اوکراین قصد دارد دستکم ۳ هزار راکت کروز و پهپاد مجهز به راکت تولید کند، اگرچه جدول زمانی مشخصی ارائه نکرد.

وی گفت: "اکنون در برخی از داغ‌ترین مناطق خط مقدم، پهپادها عامل ۹۰ درصد از انهدام تجهیزات اشغالگر را تشکیل می‌دهند. پهپادها در واقع کمبود توپخانه را در ارتش ما جبران می‌کنند."

رئیس جمهوری اوکراین (راست) روز سه‌شنبه ۱۹ نومبر در کنیف به همراه نخست وزیر دانمارک در مقابل یکی

از پهپادهایی که در اوکراین با بودجه دانمارک ساخته شده است. آسوشیتدپرس

زلنسکی در مورد روند پیوستن به اتحادیه اروپا گفت: "ما از زمان به دست آوردن استقلال خود به بالاترین سطح نزدیکی با اتحادیه اروپا و ناتو دست یافته‌ایم. چارچوب لازم برای روند مذاکرات با اتحادیه اروپا شکل گرفته است و ما باید با فوریت در این گفت‌وگوها پیش برویم."

رئیس جمهوری اوکراین، همچنین در خصوص لزوم پیوستن به ائتلاف نظامی نات گفت: "حق عضویت اوکراین در ناتو برای همه ما حیاتی است. ما قبلاً ۲۷ توافق‌نامه امنیتی دوجانبه با شرکای خود که اکثر آن‌ها اعضای ناتو هستند منعقد کرده ایم و از پیوستن اوکراین به ناتو حمایت می‌کنند."

هزارمین روز حمله روسیه به اوکراین؛ آنچه گذشت

از آغاز تهاجم گسترده نظامی روسیه علیه اوکراین هزار روز گذشت. "عملیات نظامی ویژه" که ظاهراً قرار بود "ظرف سه روز" با روی کار آمدن دولت طرفدار کرملین در کئیف پایان یابد، به جنگی فرسایشی تبدیل شده که هزاران قربانی و خرابی‌های گسترده برجای گذاشته است.

در آستانه فصل زمستان، روسیه مجدداً بر حملات هوایی خود افزوده و با تخریب گسترده شبکه تولید و انتقال برق در اوکراین شرایطی طاقت‌فرسا بر شهروندان این کشور تحمیل می‌کند.

حدود ۲۰ درصد خاک اوکراین از جمله کریمه که روسیه در سال ۲۰۱۴ اشغال کرده بود، به تصرف نیروهای روسیه درآمده و در هفته‌های اخیر پیشروی ارتش این کشور سرعت گرفته است. این پیشروی با تلفات سنگین همراه است اما ارتش اوکراین نیز تلفات سنگینی متحمل شده است.

از دید کارشناسان نظامی، مهم‌ترین دستاورد نیروهای اوکراینی ممانعت از تحقق هدف اصلی کرملین برای نابودی اوکراین به‌عنوان کشوری مستقل بوده است.

اوکراین از حمایت متحدان غربی خود و در راس همه امریکا برخوردار است و تاکنون میلیاردها دالر کمک‌های مالی و نظامی از امریکا، اتحادیه اروپا و کشورهای دیگر دریافت کرده است. در عین حال بسیاری از انتظارهای اوکراین از متحدانش برآورده نشده و پس از پیروزی دونالد ترامپ در انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا نگرانی کئیف از کاهش حمایت‌اش اینگتن که تاکنون مهم‌ترین متحد نظامی اوکراین بوده، شدت یافته است.

ولادیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین، همپیمانان غربی خود را فراخوانده به ایجاد شرایطی کمک کنند تا جنگ در سال جدید میلادی پایان یابد.

در آستانه تهاجم گسترده نظامی روسیه علیه اوکراین در ۲۴ فوریه ۲۰۲۲ - پنجم اسفند ۱۴۰۰، حدود هفت درصد از خاک اوکراین اعم از شبه‌جزیره کریمه و بخش‌هایی از دونباس تحت کنترل روسیه و نیروهای نیابتی‌اش بود.

با گذشت هزار روز حدود ۲۷ درصد از خاک اوکراین تحت اشغال روسیه درآمده و نیروهای روسی برای تصرف چهار استان اوکراین می‌جنگند که مسکو مدعی است "ضمیمه" خاک روسیه شده‌اند.

در حال حاضر ۹۸ درصد استان لوهانسک و ۶۱ درصد استان دونتسک در شرق، ۷۲ درصد استان زاپریژیا در جنوب شرقی، ۷۱ درصد استان خرسون و حدود یک درصد استان میکولایف در جنوب و حدود دو درصد استان خارکیف در شمال اوکراین تحت اشغال روسیه است.

این منطقه دربردارنده منابع غنی طبیعی است؛ ۱۱ درصد میدان‌های نفتی، ۲۰ درصد میدان‌های گازی، ۴۲ درصد معادن فلزات و ۳۳ درصد معادن مواد کمیاب اوکراین به دست روسیه افتاده است.

در مقابل، بخشی از استان کورسک روسیه تحت کنترل نیروهای اوکراینی است و اهداف متعددی در خاک روسیه از جمله مناطقی که بیش از هزار کیلومتر با مرز فاصله دارند در معرض حملات پهپادهای اوکراینی قرار گرفته است. در تازه‌ترین تحول، امریکا اجازه داد راکت‌های دوربردش برای حملات اوکراین علیه اهدافی در خاک روسیه به کار گرفته شود. در واکنش، مقامات روسیه تهدیدهای خود برای وقوع جنگ هسته‌ای را افزایش داده‌اند.

تلفات انسانی

تلفات در میان نظامیان توسط مقامات رسمی کشورهایشان اعلام نمی‌شود. حدود دو ماه پیش روزنامه وال استریت ژورنال به نقل از منابع اطلاعاتی غربی گزارش داد که ارتش روسیه در جنگ علیه اوکراین حدود یک میلیون کشته و زخمی داشته است. این در حالی است که اتحاد شوروی سابق طی ده سال جنگ علیه افغانستان حدود ۱۵ هزار سرباز از دست داده بود.

بخش روسی بی‌بی‌سی و نشریه "مدیازونا" طی تحقیقی مشترک، نام و مشخصات کامل بیش از ۷۰ هزار نظامی روسیه را که در هزار روز گذشته در اوکراین کشته شده‌اند شناسایی کرده‌اند و متعقدند این تنها نوک کوه یخ است. به گزارش وال‌استریت ژورنال، تلفات اوکراین شامل حدود ۸۰ هزار کشته و ۴۰۰ هزار زخمی است؛ این آمار توسط مقامات رسمی اوکراین تکذیب شده است. تحقیق یک سازمان مدنی نام ۲۵ هزار نظامی اوکراینی که طی هزار روز جنگ کشته شده‌اند را گرامی می‌دارد و معتقد است حدود ۷۰ درصد نظامیان کشته شده اوکراینی را شناسایی کرده‌اند.

به گزارش سازمان ملل متحد، بیش از ۱۲ هزار غیرنظامی در اوکراین کشته و ۲۷ هزار نفر زخمی شده‌اند؛ در میان آن‌ها نزدیک ۳ هزار کودک هستند. این گزارش می‌افزاید که ارقام واقعی تلفات بسیار بیش‌تر است. براساس همین گزارش، از آغاز جنگ حدود ۴۰۰ غیرنظامی در روسیه کشته و هزار و ۱۰۰ نفر زخمی شده‌اند. مقامات روسیه می‌گویند شمار تلفات میان غیرنظامیان روسی بیش از ۳۸ هزار نفر است. اما تلفات داخل خاک روسیه صرفاً ناشی از حملات اوکراین نیست. نشریه "اینسایدر" برآورد کرده طی سال جاری میلادی دست‌کم ۳۹ بمب از جنگنده‌های روسی تصادفاً در خاک روسیه افتاده است.

آوارگان جنگ

به گزارش سازمان ملل متحد، تهاجم گسترده نظامی روسیه باعث شده یک سوم شهروندان اوکراینی خانه‌های خود را ترک کنند.

براساس این گزارش، مداخله نظامی روسیه در اوکراین پیش از ۲۴ فوریه ۲۰۲۲، تقریباً یک و نیم میلیون نفر را مجبور کرده بود مناطق اشغال شده در کریمه و استان‌های دونتسک و لوهانسک را ترک کنند و پس از این تاریخ، شمار کسانی‌که از مناطق اشغال شده فرار کرده‌اند به ۴/۶ میلیون نفر رسیده؛ حدود یک میلیون از آن‌ها کودک هستند.

همچنین بیش از شش میلیون نفر اوکراین را ترک کرده‌اند و حدود ۵ میلیون در کشورهای اروپایی و ۵۰۰ هزار نفر در کشورهای دیگر پناه گرفته‌اند. آلمان، لهستان و جمهوری چک پذیرای بیشترین شمار آوارگان جنگ از اوکراین هستند.

از اسناد سازمان ملل برمی‌آید که حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار شهروند اوکراین در خاک روسیه و بلاروس حضور دارند. صلیب سرخ و سازمان‌های حقوق بشری از هزاران اوکراینی که در روسیه بازداشت شده‌اند و یا در اردوگاه‌های تفتیش عقاید نگهداری می‌شوند گزارش داده‌اند.

بیش از ۱۹ هزار کودک اوکراینی با نقض قوانین بین‌المللی به روسیه برده شده‌اند. دیوان کیفری بین‌المللی به اتهام این جنایت علیه چند مقام روسیه از جمله ولادیمیر پوتین حکم بازداشت صادر کرده که روسیه آن را غیرقانونی می‌داند.

جمع‌آوری شواهد جنایات جنگی روسیه

از روزهای اول جنگ روسیه علیه اوکراین، دادستان‌های اوکراین به کمک هم‌تایان غربی‌شان مشغول جمع‌آوری شواهد جنایات جنگی روسیه هستند تا مقامات روسیه در دیوان کیفری بین‌المللی یا در دادگاه ویژه‌ای شبیه دادگاه نورنبرگ علیه مسئولین ارشد آلمان نازی محاکمه شوند.

در مجموع بیش از ۱۷۰ هزار پرونده جنائی تحت بررسی است که ده‌ها پرونده از آن مربوط به خشونت‌های جنسی است. به گزارش سازمان ملل، غیر از شواهد گسترده از خشونت‌های جنسی علیه غیرنظامیان در مناطق اشغال شده

اوکراین، ۷۰ درصد نظامیان اوکراینی که در اسارت روسیه بودند شهادت داده‌اند که مورد شکنجه و تجاوز قرار گرفته‌اند.

مداخله متحدان روسیه در جنگ علیه اوکراین نیز از موضوعات تحقیقات بین‌المللی است. بلاروس، ایران و کره شمالی حامیان بین‌المللی ارتش روسیه در این جنگ هستند.

روسیه از خاک بلاروس به اوکراین حمله می‌کند، هزاران پهپاد ایرانی در حملات شبانه علیه زیرساخت حیاتی و شهرهای اوکراینی استفاده می‌شود و کره شمالی ضمن ارسال انبوه راکت و مهمات برای ارتش روسیه، "هزاران" سرباز خود را برای جنگیدن علیه اوکراین اعزام کرده است.

ضربه به منابع طبیعی

برآورد می‌شود که دست‌کم ۳/۵ میلیون هکتار جنگل در سال‌های جنگ نابود شده است. به دلیل حملات هوایی با بمب، راکت و پهپادهای انتحاری، بیش از نیمی از خاک اوکراین آلوده شده و در برخی مناطق میزان فلزات سنگین در خاک ۲۵ برابر حد مجاز است.

حدود ۳۰ درصد قلمرو اوکراین مین‌گذاری شده که پاکسازی آن ده‌ها سال به درازا خواهد کشید. انفجار سد کاخوفکا یک فاجعه طبیعی بزرگ در جنوب اوکراین به وجود آورد.

فعالان محیط زیست می‌گویند حدود ۷۵۰ گونه گیاهی و ۶۰۰ گونه حیوانی که در اوکراین تحت حفاظت بودند، پس از آغاز جنگ در معرض انقراض قرار گرفته‌اند. چند پارک ملی در سال‌های جنگ اساساً نابود شده‌اند.

مقامات اوکراینی زیان وارد شده به محیط زیست را بیش از ۶۰ میلیارد دالر برآورد می‌کنند. ضمناً این نگرانی مطرح شده که احیای طبیعت در بسیاری از مناطق اوکراین حتی تا ۱۰۰ سال آینده امکان‌پذیر نیست.

نابودی زیرساخت غیرنظامی و تاسیسات فرهنگی

سازمان ملل متحد گزارش داده که از آغاز جنگ بیش از دو هزار بیمارستان و کلینیک پزشکی، حدود چهار هزار آموزشگاه (اعم از مدارس، بناهای مهد کودک و دانشگاه‌ها) و دست‌کم ۴۵۰ واحد فرهنگی-تاریخی (کلیساها، موزه‌ها، کتابخانه‌ها، ساختمان‌های سینما و تئاتر، مجسمه‌ها و بناهای تاریخی) در اوکراین تحت تأثیر حملات روسیه قرار گرفته و بازسازی بسیاری از آن‌ها ممکن نیست.

دانشگاه اقتصاد کئیف در برآورد جداگانه از حملات روسیه به ۲۱۰۹ بنای تاریخی-فرهنگی در اوکراین گزارش داده است که ۳۲۸ مورد از آن‌ها به‌کلی نابود شده است.

شورای امنیت سازمان ملل

شورای امنیت سازمان ملل متحد در نیویورک، روز دوشنبه ۱۸ نومبر ۲۰۲۴ به مناسبت هزارمین روز تجاوز نظامی روسیه به اوکراین، تشکیل جلسه داد.

وزیر امور خارجه بریتانیا، به‌عنوان رئیس دوره‌ای شورا سخن‌رانی کرد و تأکید داشت جنگ اوکراین فقط مسئله‌ای برای امنیت این کشور یا اروپا نیست، بلکه مسئله‌ای برای صلح و امنیت جهانی و اصول بنیادین منشور سازمان ملل است.

دیوید لمی در بخشی از سخنرانی خود خاطرنشان کرد که اگر ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهوری روسیه در این تجاوز ناکام نشود، جهان به سمت از دست دادن اصول اساسی حقوق بین‌الملل و مشروعیت مرزهای ملی پیش خواهد رفت.

او همچنین اقدامات اخیر روسیه، به ویژه حملات گسترده راکتی به زیرساخت‌های انرژی اوکراین را محکوم کرد و این اقدامات را تلاشی برای فرو بردن اوکراین در تاریکی دانست. وزیر خارجه بریتانیا اعلام کرد لندن تحریم‌های تازه‌ای را علیه ایران، به دلیل ارائه راکت‌های بالستیک به روسیه، اعمال کرده است و از تلاش‌های گسترده‌تری برای حمایت از اوکراین و مقابله با اقدامات تجاوزگرانه روسیه خبر داد.

عضویت سویدن و فنلاند در پیمان نظامی ناتو

نخست‌وزیر سویدن (راست) در کنار دبیرکل ناتو و رئیس‌جمهور ترکیه

پس از حمله نظامی روسیه به اوکراین مقام‌های دو کشور منطقه اسکاندیناوی یعنی سویدن و فنلاند در تغییری چشم گیر در سیاست‌های نظامی خود تصمیم گرفتند به ناتو بپیوندند و درخواست خود را در این زمینه در ماه مه ۲۰۲۲ ارائه کردند. اما ترکیه از ابتدا با طرح ادعاهائی مبنی بر حمایت این دو کشور از تروریسم مخالفت خود را با حضور هلسینکی و استکهلم در جمع اعضای ناتو ابراز می‌داشت.

این در حالی است که هر کشور جدیدی که بخواهد به این پیمان نظامی اضافه شود، باید نظر مثبت تمام کشورهای عضو را جلب کند. همین موضوع سبب شد تا جلب نظر مساعد ترکیه، نه تنها برای سویدن و فنلاند که ایالات متحده و کشورهای اروپائی که خواستار گسترش ناتو برای مقابله با آنچه "تهدید روسیه" می‌خواندند، به موضوعی کلیدی تبدیل شود.

با موافقت پارلمان ترکیه، بالاخره این کشور به مخالفت‌های خود با درخواست عضویت سویدن در پیمان ناتو پایان داد و یکی از بزرگترین موانع باقی‌مانده برای پیوستن این کشور شمال اروپا به پیمان آتلانتیک شمالی برداشته شد. با تصمیم پارلمان، اردوغان هم آنرا امضا کرد تا موافقت ترکیه با پیوستن سویدن به ناتو کاملاً رسمی شود.

اما درخواست‌های اردوغان از سویدن و فنلاند چه بود و رئیس‌جمهور ترکیه چرا با پیوستن این دو کشور منطقه اسکاندیناوی به ناتو مخالفت می‌کرد؟

آنکارا از همان ابتدای طرح موضوع، فنلاند و سویدن را متهم کرد از "تروریسم‌ها" حمایت می‌کنند و به آن‌ها پناه می‌دهند. اما فراتر از لفاظی‌های مقام‌های ترکیه، مخالفت این کشور با اضافه شدن سویدن و فنلاند را می‌توان از پنج منظر مختلف مورد بررسی قرار داد:

نخست این‌که آنکارا خواستار اخراج و محدود کردن فعالیت اعضای "حزب کارگران کردستان" در سوئد و فنلاند بود. گروه کردی که در فهرست سازمان‌های تروریستی اتحادیه اروپا و ایالات متحده هم حضور دارد. ترکیه همچنین درخواست‌هایی مبنی بر استرداد برخی از اعضای این گروه و همچنین شخصیت‌های وابسته به جریان فتح الله گولن که ترکیه آن‌ها را به انجام اقدامات تروریستی متهم کرده، مطرح کرده بود.

دومین مسئله‌ای که مقام‌های ترکی به آن اشاره می‌کردند حمایت‌های برخی کشورها از YGP در سوریه بوده است. گروه "یگان‌های مدافع خلق" که ترکیه آن‌را شاخه‌ای از حزب کارگران کردستان می‌داند بر بخش‌هایی از شمال سوریه تسلط دارد و آنکارا بر کشورهای غربی فشار می‌آورد که این گروه را سرکوب کنند. ترکیه برای سرکوب این گروه در سال ۲۰۱۹ حتی حمله‌نظامی را به خاک سوریه انجام داد که با محکومیت‌های بین‌المللی نیز همراه شد. سومین بعد مخالفت ترکیه که به نوعی امتیازگیری اردوغان مربوط می‌شود، درخواست‌های او برای لغو تحریم‌های تسلیحاتی کشورهای غربی علیه آنکارا بوده است. بعد از تهاجم سال ۲۰۱۹ ترکیه به سوریه که آنکارا هدف آن‌را عقب راندن "یگان‌های مدافع خلق" خوانده بود سوئد، فنلاند و چندین کشور اروپایی دیگر محدودیت‌هایی را در زمینه صادرات تسلیحات به ترکیه اعمال کردند. مقام‌های ترکیه‌ای استدلال می‌کردند که این محدودیت‌ها "خلاف روح" یک اتحاد به شمار می‌رود و در صورتی که قرار است با رهبران سوئد و فنلاند در ناتو کنار یکدیگر بنشینند این تحریم‌ها باید لغو شوند.

چهارم این که ماجرا هم به اصرار آمریکا برای اضافه شدن سوئد و فنلاند به ناتو مربوط می‌شود. در سال ۲۰۲۱ و پس از آن‌که ترکیه به رغم تمام هشدارهای واشینگتن از روسیه سامانه دفاع هوایی اس ۴۰۰ را امضا کرد، آمریکا هم قرارداد ۱ میلیارد و ۴۰۰ میلیون دلاری برای فروش جنگنده‌های اف ۳۵ را به ترکیه لغو کرد. پس از مدت‌ها تلاش و رایزنی در اکتبر ۲۰۲۱ اردوغان مدعی شده بود که آمریکا حاضر شده به جای اف ۳۵ به ترکیه جنگنده‌های اف ۱۶ بدهد. اما این اتفاق هم دست‌کم تاکنون رخ نداده و در نهایت بر اساس گزارش‌ها طرفین به توافق رسیدند که در صورت موافقت ترکیه با پذیرش سوئد و فنلاند در ناتو، این معامله را نهایی کنند. این در حالی است که اردوغان در این مدت تلاش زیادی کرد تا دوباره کشورش را به برنامه اف ۳۵ برگرداند که این موضوع با موافقت آمریکا همراه نشد.

پنجمین محور مخالفت‌های ترکیه که احتمالاً از همه کم‌اهمیت‌تر هم بوده به موضع روسیه باز می‌گردد. از همان ابتدای طرح موضوع پیوستن سوئد و فنلاند به ناتو، مسکو تهدید کرده بود که این اقدام بدون عواقب نخواهد بود. این تهدید در حالی مطرح می‌شد که آنکارا از معدود اعضای ناتو به شمار می‌رود که حتی پس از حمله روسیه به اوکراین هم روابط نزدیک خود را با مسکو حفظ کرد. در نتیجه ترکیه این نگرانی را هم داشت که موافقت با پیوستن این دو کشور اسکاندیناوی به پیمان آتلانتیک شمالی ناخرسندی کرملین را به همراه داشته باشد.

در این مدت اردوغان لفاظی‌های سیاسی فراوانی داشت و چندین بار با صراحت به مقام‌های سوئدی و فنلاندی توصیه کرده بود "وقت خود را برای سفر به ترکیه تلف نکنند" چرا که نظر اردوغان در این خصوص تغییر نخواهد کرد.

با این حال ترکیه در آوریل سال ۲۰۲۳ در نهایت درخواست فنلاند را تأیید کرد. اتفاقی که پیشینه آن به نشست ژوئن ۲۰۲۲ سران ناتو در مادرید اسپانیا باز می‌گشت. در آن نشست اردوغان با سران فنلاند و سوئد به توافقی دست یافت که بر اساس آن در ازای لغو تحریم تسلیحاتی این دو کشور علیه ترکیه و همچنین آنچه "مقابله و سرکوب

تامین مالی و جذب نیرو توسط حزب کارگران کردستان" از سوی سویدن و فنلاند نامید شده، آنکارا به مخالفت‌های خود با پیوستن این دو کشور به ناتو پایان می‌دهد.

فنلاند خیلی زود قوانینی برای اعمال محدودیت در خصوص فعالیت اعضای "حزب کارگران کردستان" به تصویب رساند که بر اساس آن مشارکت در این جریان کردی را غیرقانونی اعلام کرد.

اما فرآیند موافقت ترکیه با درخواست سویدن طولانی‌تر شد چرا که آنکارا استکهلم را متهم می‌کرد که از تن دادن به توافقاتی که در مادرید صورت گرفته بود سر باز می‌زند. در همان سال ۲۰۲۲ استکهلم برخی از تحریم‌های مربوط به صادرات تجهیزات نظامی به ترکیه را هم لغو کرد. همچنین سویدن تعهد داده که "همکاری عمیق‌تری" با ترکیه در زمینه مبارزه با تروریسم داشته باشد و همچنین از تلاش آنکارا برای احیای درخواست عضویت ترکیه در اتحادیه اروپا نیز حمایت کند.

سویدن همچنین در دسامبر ۲۰۲۲ یک پناهنجوی کرد ترکیه را که از اعضای حزب کارگران کردستان بود، به ترکیه مسترد کرد.

در نهایت موضوع قرارداد فروش جنگنده‌های اف ۱۶ احتمالاً مهم‌ترین امتیازی بوده که ترکیه در این فرآیند کسب کرده است. سویدن به‌صورت رسمی به ائتلاف ناتو پیوست و پس از دو قرن بی‌طرفی و سپس عدم تعهد نظامی و دو سال مذاکره، سویدن رسماً سی و دومین عضو ناتو شد. سویدن در ابتدای دسامبر توافق‌نامه‌ای را امضا کرد که به ایالات متحده اجازه دسترسی به ۱۷ پایگاه نظامی در خاک خود را می‌دهد.

از روز دوشنبه ۱۸ نومبر ۲۰۲۴، همه خانوارهای سویدن نسخه جدید کتابچه (مرجع حمایت و آمادگی اجتماعی) را زیر عنوان "اگر بحران یا جنگ آمد" دریافت کردند.

علاوه بر توصیه‌های ملموس، نسخه امسال همچنین حاوی نکاتی در مورد چگونگی درمان اضطراب در اوضاع نامشخص است.

آخرین نسخه این دفترچه شش سال پیش منتشر شد، در آن زمان، پنجاه و هفت سال از نسخه قبلی - که در زمان جنگ سرد منتشر شد - می‌گذشت.

میلیون‌ها سویدنی کتابچه‌ای دریافت کردند که شامل توصیه‌هایی برای آمادگی و مواجهه با جنگ یا بحران‌های پیش‌بینی‌نشده است.

کتابچه "اگر بحران یا جنگ رخ دهد" پس از ۶ سال به‌روزرسانی شده و حجم آن دو برابر شده است. دلیل این به‌روزرسانی، وخامت اوضاع امنیتی از نظر دولت سویدن، به ویژه حمله تمام‌عیار روسیه به اوکراین است. همسایگان سویدن نیز اقدامات مشابهی انجام داده‌اند. فنلاند راهنمای آنلاین جدیدی برای "آمادگی در برابر حوادث و بحران‌ها" منتشر کرده است.

نروژی‌ها نیز به‌تازگی کتابچه‌ای دریافت کرده‌اند که از آن‌ها می‌خواهد آمادگی لازم برای یک هفته بقا در شرایط آب و هوایی شدید، جنگ یا تهدیدات دیگر را داشته باشند.

کتابچه دیجیتال فنلاند در بخشی مفصل درباره درگیری نظامی، نحوه واکنش دولت و رئیس‌جمهور را در صورت حمله مسلحانه شرح می‌دهد و تأکید می‌کند که مقامات فنلاند "برای دفاع از خود کاملاً آماده هستند".

سویدن و فنلاند پس از گسترش جنگ روسیه در سال ۲۰۲۲، تصمیم به پیوستن به ناتو گرفتند. سویدن امسال به این پیمان پیوست، در حالی که نروژ از اعضای بنیان‌گذار این ائتلاف دفاعی غربی بوده است.

برخلاف سویدن و نروژ، دولت فنلاند به دلیل "هزینه‌های میلیونی" نسخه چاپی و سهولت به‌روزرسانی نسخه دیجیتال، از چاپ و توزیع نسخه کاغذی برای هر خانوار خودداری کرده است.

توره کامفیورد، مسئول کمپین خودآمادگی در اداره حفاظت مدنی نروژ، می‌گوید: "ما ۲.۲ میلیون نسخه کاغذی توزیع کرده‌ایم؛ یک نسخه برای هر خانوار در نروژ."

کارل-اسکار بولین، وزیر دفاع غیرنظامی سویدن، ماه گذشته اعلام کرد که با توجه به تغییرات جهانی، اطلاعات ارائه شده به خانوارهای سویدنی نیز باید به‌روز شود.

او اوایل سال جاری هشدار داد که "ممکن است جنگی در سویدن رخ دهد." این هشدار به‌عنوان زنگ خطری برای تسریع در روند آماده‌سازی "دفاع همه‌جانبه" کشور تلقی شد، زیرا به گفته بولین، پیشرفت در این زمینه بسیار کند بوده است.

فنلاند به دلیل داشتن مرز طولانی با روسیه و تجربه جنگ با شوروی در جنگ جهانی دوم، همواره آمادگی دفاعی خود را در سطح بالایی حفظ کرده است. اما سویدن زیرساخت‌های دفاعی خود را کاهش داده و تنها در سال‌های اخیر دوباره شروع به تقویت آن‌ها کرده است.

ایلماری کایهکو، استاد مطالعات جنگ در دانشگاه دفاع سویدن، که اهل فنلاند است، می‌گوید: "از دیدگاه فنلاندی‌ها، این موضوع کمی عجیب است. فنلاند، هرگز احتمال وقوع جنگ را فراموش نکرده، اما در سویدن، مردم باید تکانی می‌خوردند تا بفهمند که جنگ واقعاً می‌تواند اتفاق بیفتد."

ملیسا ابو آجوسماکی، دانشجوی ۲۴ ساله، که اصالتاً اهل فنلاند است اما در گوتنبرگ تحصیل می‌کند، می‌گوید با آغاز جنگ در اوکراین نگرانی بیشتری داشت. "اکنون نگرانی‌ام کمتر شده، اما هنوز این فکر در پس ذهنم هست که در صورت وقوع جنگ چه کار باید بکنم، به‌ویژه اینکه خانواده‌ام در فنلاند هستند."

این راهنماها حاوی دستورالعمل‌هایی برای مقابله با شرایط مختلف بحرانی است و از شهروندان می‌خواهد برای مراقبت از خود، حداقل در مراحل اولیه بحران، آمادگی داشته باشند.

از فنلاندی‌ها خواسته شده تا برای شرایطی مانند قطعی برق طولانی مدت در سرمای شدید زمستان، تا منفی ۲۰ درجه سانتیگراد، آماده باشند.

چکلیست پیشنهادی فنلاندی‌ها شامل مواردی چون قرص‌های ید، غذاهای آسان‌پز، غذای حیوانات خانگی و منابع برق اضطراری است.

چکلیست سوئدی مواردی مانند سیبزمینی، کلم، هویج و تخم مرغ را همراه با کنسروهای سس بلونز و سوپ آماده بلوبری و نسترن کوهی پیشنهاد می‌کند.

اینگمار گوستافسون، اقتصاددان ۶۷ ساله سوئدی، نسخه‌های قبلی این جزوه را به یاد می‌آورد و می‌گوید: "من چندان نگران این موضوع نیستم و با آرامش با آن برخورد می‌کنم. دریافت اطلاعات درباره آمادگی و نحوه عملکرد خوب است، اما این‌جور نیست که تمام این تدارکات را در خانه داشته باشیم."

یکی از مهم‌ترین توصیه‌ها، داشتن ذخیره غذا و آب آشامیدنی کافی برای ۷۲ ساعت است.

اما ایلماری کایهکو در مورد عملی بودن این توصیه برای همه تردید دارد.

او می‌پرسد: "اگر خانواده‌ای بزرگ در آپارتمانی کوچک زندگی کنند، کجا می‌تواند این مقدار غذا و آب را ذخیره کند؟"

عکس آرشیوی از ملاقات ترامپ و پوتین در اجلاس سران گروه ۲۰ در هامبورگ، ۲۰۱۷

نتیجه گیری

یک نظرسنجی جدید نشان می‌دهد که پیروزی دونالد ترامپ در انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا توجه شهروندان روسیه را بیش‌تر از موضوع جنگ در اوکراین به خود جلب کرده و خشنودی نسبی بسیاری از آنان را هم در پی داشته است.

این در حالی است که مقامات رسمی مسکو می‌گویند امید چندان‌ی به بهبود روابط مسکو و واشینگتن ندارند و برخی گزارش‌ها هم حاکی است کرملین حتی به رسانه‌های تحت کنترلش دستور داده ورود مجدد ترامپ به کاخ سفید را "کم اهمیت" جلوه دهند.

از تازه‌ترین نظرسنجی "مرکز دولتی مطالعات جامعه‌شناختی روسیه" برمی‌آید که ۶۹ درصد شهروندان روسیه با دقت روند انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا را پیگیری کرده‌اند و تنها یک‌پنجم جمعیت روسیه پیگیر تحولات جبهه و جنگ روسیه علیه اوکراین هستند.

همچنین این نظرسنجی نشان داده که کمتر از پنج درصد شهروندان روسیه فعالیت رئیس‌جمهورشان در هفته‌های اخیر را دنبال کرده‌اند و کمتر از دو درصد به جلسه چهارساعته پرسش‌وپاسخ ولادیمیر پوتین در نشست باشگاه والدای که به‌گفته سخنگوی‌اش دارای "پیام‌های مهم درباره تحولات جهان" بود، گوش داده‌اند.

پوتین طی این سخنرانی به ترمپ تبریک گفت و "شجاعت" رئیس‌جمهور آینده امریکا را ستود. نظرسنجی جدید "مرکز دولتی مطالعات جامعه‌شناختی روسیه" همچنین حاکی است پس از پیروزی دونالد ترمپ، اضطراب در جامعه روسیه اندکی کاهش یافته و دست‌کم ۳۳ درصد امیدوارند که در دوره ترمپ روابط روسیه و امریکا بهبود یابد.

این در حالی است که به عقیده کارشناسان "مرکز تحقیقات اجتماعی"، که پژوهش‌دهی مرتبط با دفتر ریاست جمهوری روسیه است، "نباید انتظارهای زیادی از دونالد ترمپ داشته باشیم." ضمناً به گفته کارشناسان این مرکز، "روشن نیست آیا دونالد ترمپ واقعا بتواند به وعده خود مبنی بر متوقف کردن جنگ در اوکراین عمل کند یا نه."

ولادیمیر پوتین و بسیاری از مقامات دیگر روسیه به‌تازگی تاکید کرده‌اند که "روسیه آماده تعامل با امریکا است اما توپ در زمین واشینگتن است."

با همه آن‌چه که گفته شد این احتمال هست که روسیه بخواهد که "بریکس" و سازمان ملل متحد هم نقشی مشترک با واشنگتن و متحدان اروپائی آن بازی کنند. در واقع، مسکو قصد دارد روی چرخش بزرگ خود به‌سوی "جهان جنوب" که غیرقابل برگشت به‌نظر می‌رسد، سرمایه‌گذاری نموده و برای بعد از جنگ از طرف شدن تنها با "غربی‌ها" خودداری کند.

این درسی است که مسکو از شکست توافق‌های مینسک، امضاء شده در سال ۲۰۱۵ (تحت نظر پاریس و برلن) آموخته است. این امر از آن رو است که اگر اتحادیه اروپا و ایالات متحده هیچ اعتمادی به روسیه ندارند، عکس آن هم صادق است.

امروز، ولادیمیر پوتین دست به انتخاب دشواری زده است. او می‌تواند تصمیم به ادامه راهبرد "فتح محدود" سرزمینی همراه با بمباران‌های عمیق در زیرساخت‌های سوختی و نظامی اوکراین بگیرد. این سناریوی است که احتمالاً مبنائی برای پذیرش یک اجتماعی جنگی خطرناک است.

در حال حاضر، ظاهراً ولادیمیر پوتین اعتماد به نفس دارد و مرتب تکرار می‌کند که "به همه هدف‌ها دست خواهد یافت." حریف اوکراینی نیز تنها به حمایت‌های دولت‌های غربی متکی است و از اعتماد به نفس کافی برخوردار نیست. با این همه، تغییر ریاست‌جمهور در امریکا و تماس‌های تلفنی ترمپ با پوتین و زلنسکی، این باور را تقویت می‌کند که مسکو می‌خواهد که جنگ اوکراین در آغاز سال ۲۰۲۶ پایان یابد تا راه را برای چرخشی جدید بگشاید که عبارت از برگزاری انتخابات مهم مجلس قانون‌گذاری و گرفتن تصمیم‌های مهمی است که تاکنون به تعویق افتاده است به‌ویژه در مورد جانشینی پوتین که می‌باید درباره آن تصمیم گرفته شده یا دست‌کم طرح آن‌ها ترسیم شود. به علاوه، با آن که اقتصاد روسیه تاکنون مقاومت چشمگیری نموده، این مقاومت می‌تواند در مرحله پایانی خود باشد. برای ولادیمیر پوتین زمان انتخاب نزدیک شده است. ترس او از خطرات، در حدی زیاد، وابسته به تحول جنگ خواهد بود.

سه‌شنبه بیست و نهم آبان - عقرب - ۱۴۰۳ - نوزدهم نومبر ۲۰۲۴